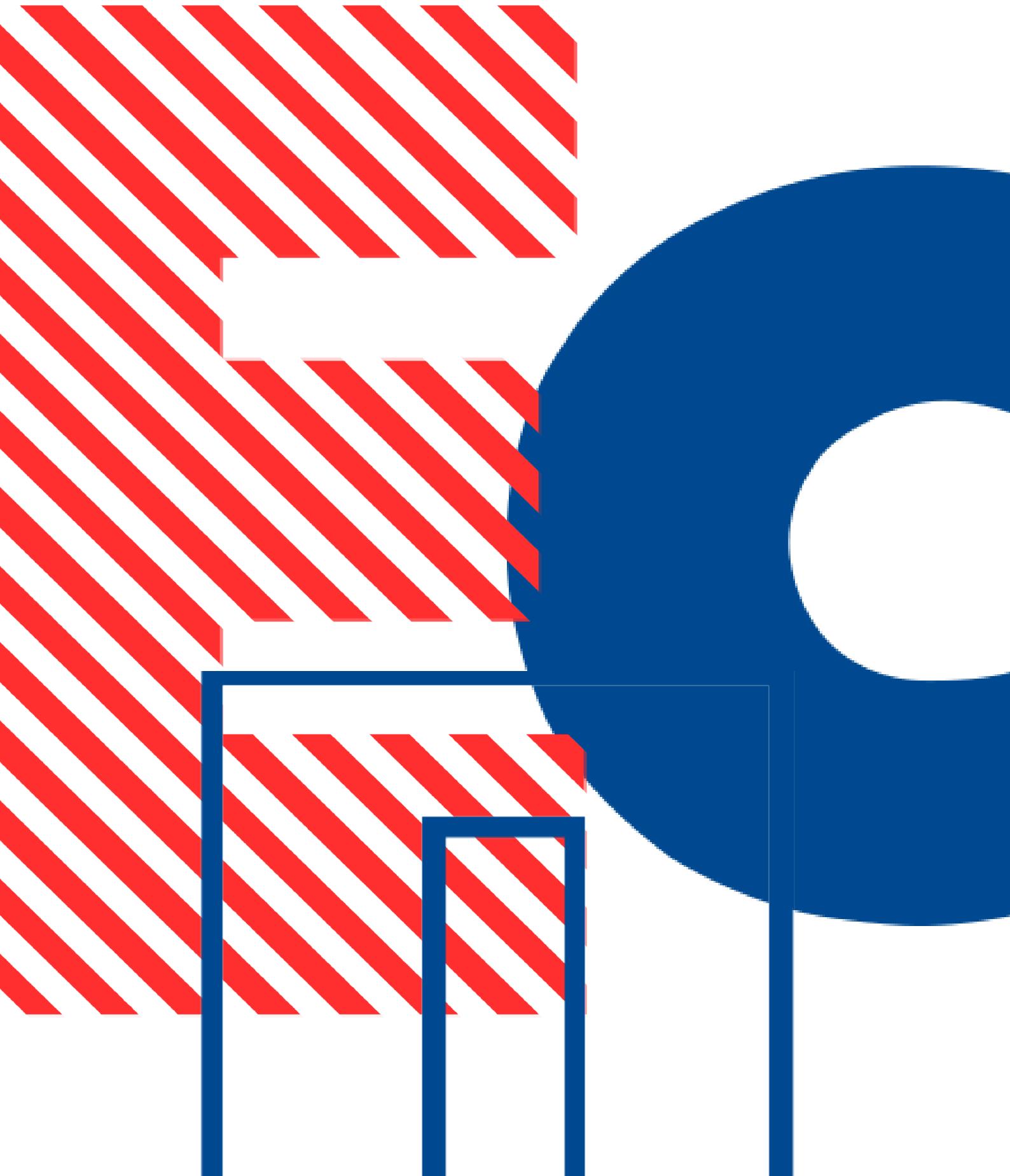

ELEKTROPRIVREDA SRBIJE

O NAMA

Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije“ je najveća energetska kompanija u Srbiji. Osnovne delatnosti EPS-a su proizvodnja, snabdevanje i trgovina električnom energijom. Time se potvrđuje da je EPS jedan od faktora energetske stabilnosti Srbije.

Pouzdana proizvodnja i snabdevanje građana i privrede električnom energijom u svim situacijama i u svim uslovima osnovni je zadatak „Elektroprivrede Srbije“. Da bi ta obaveza bila ispunjena, a energetski sistem Srbije uvek bio stabilan, konstantno se unapređuje svaki segment EPS-ovog složenog sistema i poslovanja.

Pokrenut je snažan investicioni ciklus i realizuje se čitav niz projekata, počev od modernizacije kapaciteta i procesa proizvodnje uglja i električne energije, do izgradnje novih objekata uz poštovanje svih mera zaštite životne sredine. Podjednako važna je i briga o kupcima, kao i o bezbednosti i zdravlju svih zaposlenih. Cilj je i da se trgovinom ostvari maksimalni profit iz primarne energije i smanje troškovi snabdevanja, da se obezbedi uravnotežen i optimizovan elektroenergetski portfelj. Integrisani sistem menadžmenta treba da poveća poslovnu efikasnost kompanije, a podrška projektima kojima se uvećava dobrobit društva da potvrdi njenu društvenu odgovornost.

Kao najveći sistem u zemlji, EPS je i jedan od važnih pokretača srpske privrede, njen oslonac u energetskom i finansijskom smislu. EPS daje oko šest odsto ukupnih prihoda državnog budžeta, iz kojeg se finansiraju penzije, bolnice i škole. Osim toga, srpska privreda angažovana je u mnogim EPS-ovim projektima i obezbeđuje značajan prihod upravo kroz poslove sa EPS-om.

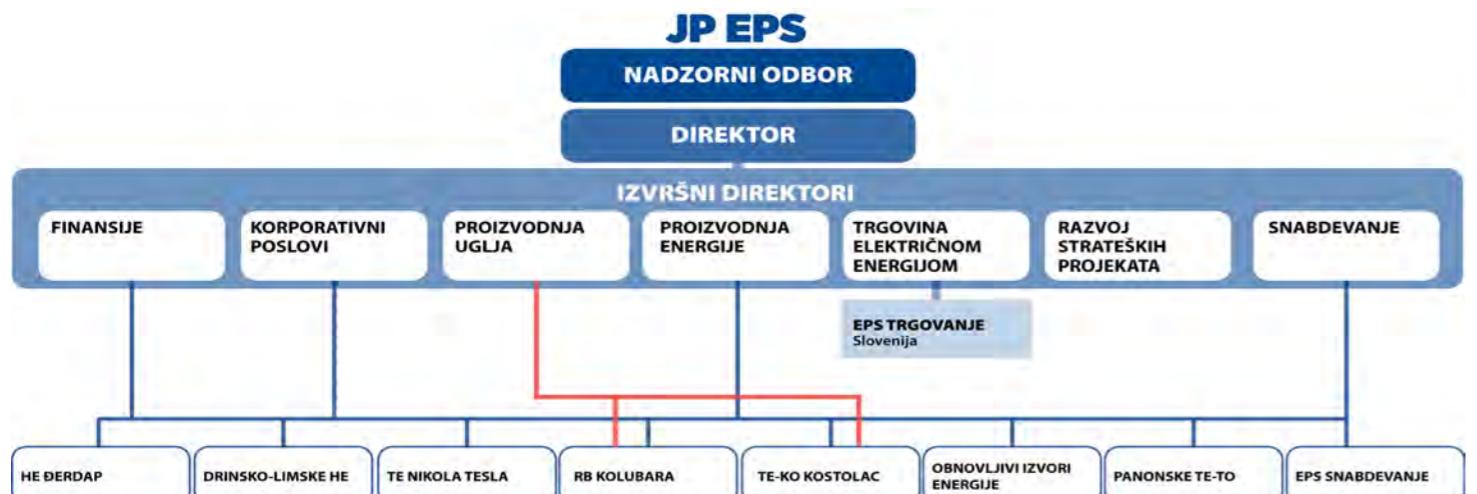
„Elektroprivreda Srbije“ danas ide krupnim koracima napred sa jasnom vizijom moderne energetske kompanije koja prati savremene tokove. EPS se spremi za energetsku tranziciju, za sve izazove ekonomične ekološke proizvodnje uz povećanje energetske efikasnosti i udela obnovljivih izvora energije, za sve promene koje će doprineti efikasnijem poslovanju, uz imperativ očuvanja energetske stabilnosti i nezavisnosti zemlje.

U svim proteklim godinama EPS je bio okosnica razvoja u Srbiji, njegov preduslov i potvrda. Tako će biti i u budućnosti.

ORGANIZACIJA

Javno preduzeće „Elektroprivreda Srbije“ je energetska kompanija. U sistemu EPS-a posluje i zavisno privredno društvo „EPS Trgovanje“ d.o.o. Ljubljana.

Osnivač JP EPS je Republika Srbija i osnivačka prava ostvaruje Vlada Republike Srbije. JP EPS je 100 odsto u vlasništvu Republike Srbije.

Organi Javnog preduzeća „Elektroprivreda Srbije“ su Nadzorni odbor i direktor. Članove Nadzornog odbora i direktora imenuje Vlada Republike Srbije. JP EPS ima sedam izvršnih direktora koje bira direktor.

U okviru JP EPS organizovano je osam ogranaka za proizvodnju električne energije i uglja, uključujući i ogranak za snabdevanje kupaca električnom energijom. EPS ima većinski udio od 79,1 odsto u kapitalu privrednog društva „Kolubara – Građevinar“ iz Lazarevca, kao i većinski udio od 51 odsto u preduzeću HES „Gornja Drina“ iz Foče. EPS je osnivač i privrednog društva „Elektrosever“ d.o.o iz Kosovske Mitrovice.

EPS ima osnivačka prava i u tri javna preduzeća na Kosovu i Metohiji. Od juna 1999. godine EPS nije u mogućnosti da upravlja svojim kapacitetima na Kosovu i Metohiji.

SNAGA I POUZDANOST

Složeni sistem „Elektroprivrede Srbije“ počiva na proizvodnji lignita i električne energije. Zahvaljujući prirodnom bogatstvu u uglju i vodi, EPS je u mogućnosti da koristi te bazne izvore energije, a svojim proizvodnim miksom da obezbedi pouzданo snabdevanje električnom energijom.

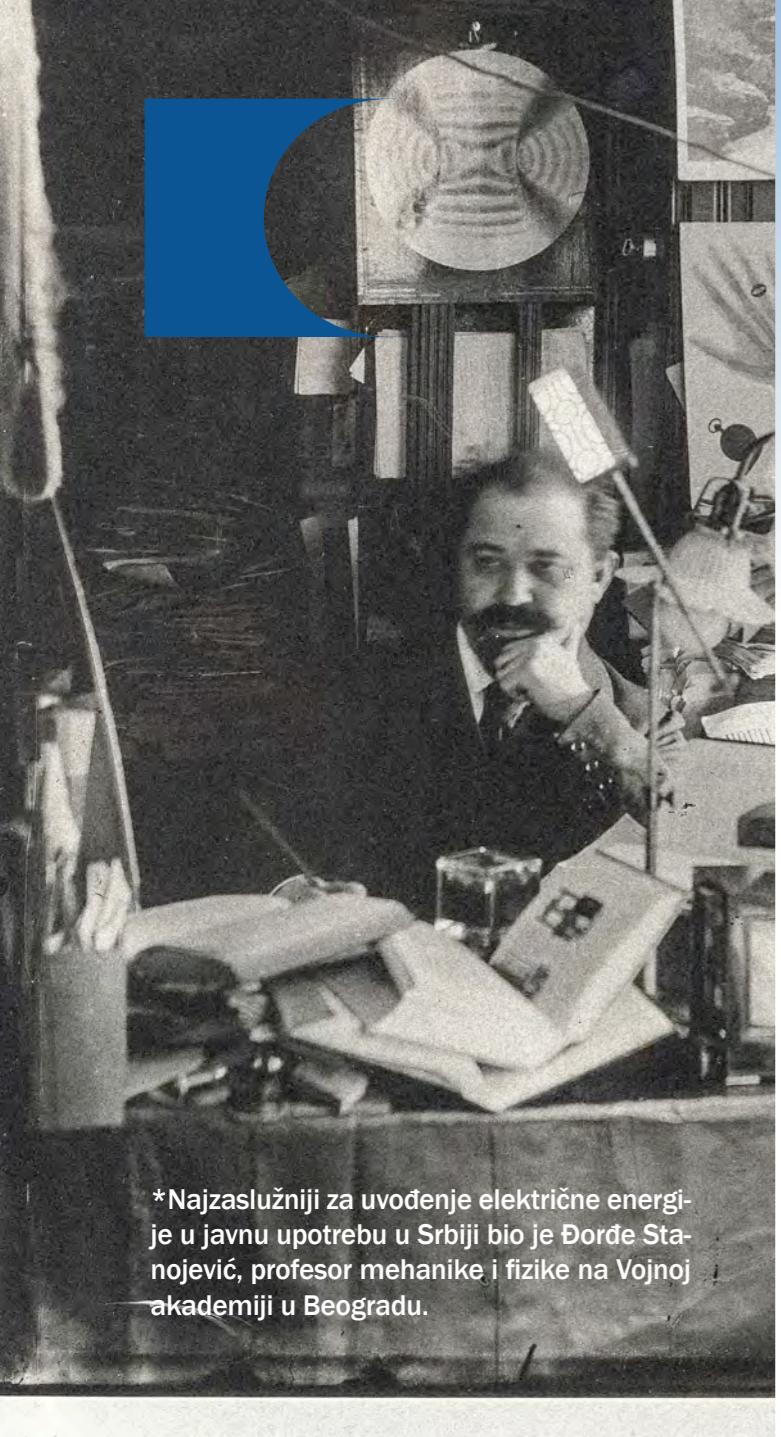
EPS ulaže ogromne napore da se eksploatacija lignita modernizuje, njegov kvalitet poboljša, a uticaj termoelektrana na životnu sredinu smanji. Otuda su investicije ključna reč u EPS-u. Investira se u projekte velikih razmera, ne samo prema značaju i složenosti, već i visini uloženih finansija. EPS je uložio oko 540 miliona evra u projekte kojima se unapređuju kvalitet vazduha, vode i zemljišta. Time je zauzeo poziciju kao najveći investitor u zaštitu životne sredine u Srbiji. A revitalizacijom hidroelektrana, EPS obezbeđuje da se udeo proizvodnje iz obnovljivih izvora energije u Srbiji održi na visokih 30 odsto.

Upravo u tome – da sačuva energetsku sigurnost i nezavisnost Srbije korišćenjem raspoloživih resursa, a istovremeno da prati imperativ savremene civilizacije u korišćenju obnovljivih izvora energije, leži snaga „Elektroprivrede Srbije“.

U EPS-ovim elektranama instalisane snage 7.855 megavata proizvede se oko 35 milijardi kilovat-sati godišnje. Kao tržišno orijentisana kompanija, EPS za oko 3,6 miliona kupaca obezbeđuje redovno, sigurno i pouzdano snabdevanje električnom energijom.

Oko 70 odsto električne energije u Srbiji proizvodi se na bazi lignita koji se kopa na površinskim kopovima kolubarskog i kostolačkog ugljenog basena. Godišnje se u RB „Kolubara“ i na kostolačkom kopu „Drmno“ iskopa između 37 i 40 miliona tona uglja. Modernizacijom rudarskih kapaciteta i procesa rudarske proizvodnje, otvaranjem novih kopova sa ugljem garantovanog kvaliteta i ulaganjima u najbolju rudarsku mehanizaciju i tehnologije, EPS pokazuje da odgovara zahtevima savremenog rудarstva.

U termoelektranama EPS-a, u ograncima TENT i „TE-KO Kostolac“ iz lignita se proizvede oko 25 milijardi kilovat-sati električne energije godišnje. Slika današnjih EPS-ovih termoelektrana umnogome se razlikuje od one s početka njihovog rada. Revitalizacijama i ugradnjom elektrofiltera rad EPS-ovih termoelektrana je unapređen. Grade se sistemi za odsumporavanje dimnih gasova, kao najveće investicije u zaštitu životne sredine u Srbiji, uvode primarne i sekundarne mere smanjenja emisije azotnih oksida, realizuju projekti zaštite kvaliteta vazduha, vode i zemljišta čime termoelektrane postaju ekološki opravdani proizvođači električne energije. „Elektroprivreda Srbije“ sa posebnom pažnjom upravlja svojim hidroelektranama. One su nezamenljivi deo elektroenergetskog sistema. Ne samo kao važna potpora i dopuna rada termoelektrana, već i kao obnovljivi izvor energije.

*Najzaslužniji za uvođenje električne energije u javnu upotrebu u Srbiji bio je Đorđe Stanović, profesor mehanike i fizike na Vojnoj akademiji u Beogradu.

TRADICIJA

Početak upotrebe električne energije u javne svrhe seže u daleku 1893. kada je 6. oktobra počela da radi prva javna elektrana u Srbiji, termocentrala na Dorćolu u Beogradu. Tog dana obeležava se Dan EPS.

Godine 1870. iskopani su prvi komadi uglja u Kostolcu, i to je početak industrijalizacije u Srbiji. Podzemna eksploatacija uglja na prostoru koji će kasnije obuhvatiti Kolubarski basen počela je 1896. u jami Zvizdar.

Samo četiri godine nakon izgradnje hidroelektrane na Nijagarinim vodopadima prema sistemu naizmeničnih struja Nikole Tesle, 1900. počela je da radi elektrana „Pod gradom“, na reci Đetinji u Užicu. Usledila je izgradnja hidroelektrana „Vučje“, „Sveta Petka“, „Gamzigrad“ i „Moravica“ za osvetljavanje Leskovca, Niša, Zaječara i Ivanjice. Tih pet hidroelektrana radi i danas u okviru EPS-a.

U novo doba, posle Drugog svetskog rata, Srbija je ušla sa snagom od samo 143 MW, ali sa ogromnim entuzijazmom i poletom. Ubrzano je počela izgradnja elektrana i rudnika.

Već do 1955. izgrađene su termoelektrane „Mali Kostolac“ i „Veliki Kostolac“, hidroelektrane „Ovčar Banja“ i „Međuvršje“. Pušteni su u pogon prvi agregati „Vlasinskih HE“, a na Drini njen prvenac – HE „Zvonik“. Godine 1952. na Polju „A“ u Rudovcima, prvom dnevnom kopu u „Kolubari“, započela je površinska eksploatacija uglja u Srbiji. Već 1956. otvoreno je Polje „B“, a te godine počela je da radi i TE „Kolubara“.

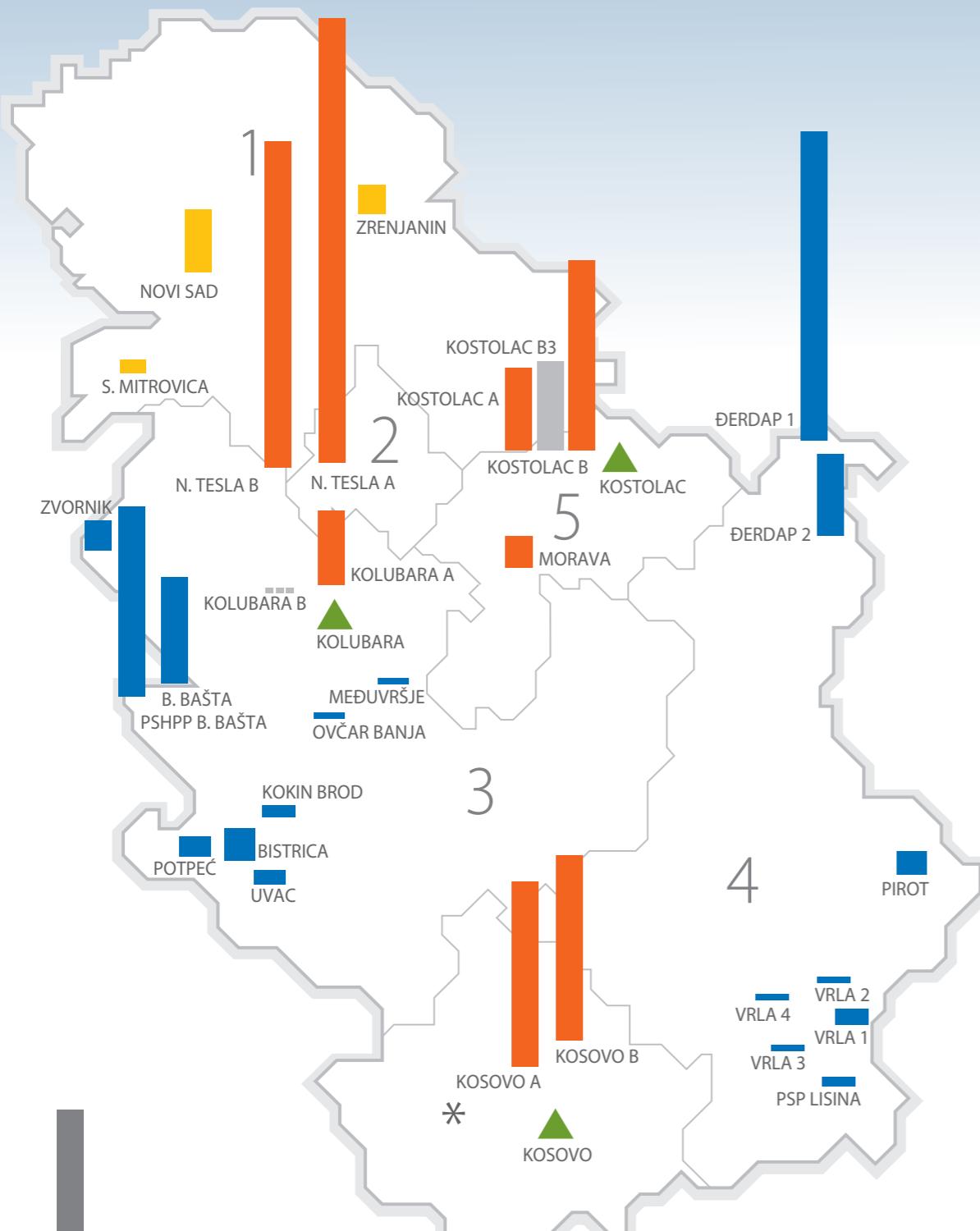

Šezdesetih godina u sливу Lima i Uvca podignute su HE „Bistrica“, „Kokin Brod“ i „Potpeć“, a krajem sedamdesetih i „Uvac“. U šestoj deceniji 20. veka na Drini je nikla moćna „Bajina Bašta“. Otvoreno je „Kolubarino“ čuveno Polje „D“, tada najveći rudnik uglja u zemlji, i započela izgradnja obrenovačkih elektrana. Puštene su u rad TE „Kostolac A“ i TE „Morava“.

Od 1970. na elektroenergetski sistem ulaze EPS-ovi i srpski giganti – termoelektrana TE „Nikola Tesla A“ i HE „Đerdap 1“. TENT B je u pogonu od 1983, a HE „Đerdap 2“ od 1985. godine. Srpska energetika postavljena je na čvrste osnove.

Sledi izgradnja dragocene reverzibilne „Bajine Bašte“ na Drini. I u Kostolcu se gradilo: 1987. počeo je da radi kop „Drmno“, a sledeće godine i TE „Kostolac B“. Poslednja izgrađena HE je „Pirot“ (1990), a od 1995. kopa se lignit sa najproduktivnijeg EPS-ovog površinskog kopa „Tamnave-Zapadnog polja“.

294,6
miljardi dinara

prihod od prodaje električne energije u 2021.

88,5
miljardi dinara

EPS je uplatio u budžet Republike Srbije

6%
ukupnih prihoda u budžetu RS potiče od EPS-a

za investicije u 2021.

343
miliona evra

20.236
zaposlenih

*podatak za 31. decembar 2021.

MISIJA

Sigurno snabdevanje kupaca električnom energijom, po tržišnim uslovima, uz stalno podizanje kvaliteta usluga, unapređenje brige o životnoj sredini i uvećanje dobrobiti zajednice.

VIZIJA

Društveno odgovorna, tržišno orijentisana i profitabilna kompanija, konkurenčna na regionalnom tržištu uz poštovanje najviših standarda poslovanja i održivog razvoja, prepoznata kao pouzdan partner domaćim i međunarodnim kompanijama.

PROIZVODNJA UGLJA

Velike rezerve lignita i povoljni ležišni uslovi, kao i količina električne energije koja se proizvede na bazi lignita, opredeljuju ugalj kao strateški energetski resurs Srbije. A zadatak savremenog rudarstva u Srbiji je da obezbedi ekonomsku i ekološku proizvodnju uglja i u budućnosti. To podrazumeva modernizaciju kopanja lignita: upravljanje kvalitetom, povećanje energetske efikasnosti, produktivnosti i rentabilnosti rudarske proizvodnje i zadovoljenje sve viših ekoloških standarda i normi.

Ne postoji zamena za ugalj. Zato je EPS čvrsto rešen da uhvati korak sa svetom u oblasti proizvodnje električne energije iz uglja i da uvede tehnologije čistog uglja.

Osnovni resurs za proizvodnju električne energije u termoelektranama JP EPS je lignit iz kolubarskog i kostolačkog ugljenog basena. Proizvodnja je organizovana na površinskim kopovima ogranka Rudarski basen „Kolubara“ i na kopu „Drmno“, ogranka „TE-KO Kostolac“.

Ugalj proizведен u rudarskom basenu „Kolubara“ omogućava da se proizvede oko 53 odsto električne energije u EPS-u, a ugalj sa kostolačkog kopa obezbeđuje još oko 17 odsto proizvodnje.

OTKRIVKA

Da bi se došlo do slojeva uglja neophodno je najpre otkopati otkrivku, a godišnje se na kopovima EPS-a otkopa i odloži oko 100 miliona kubnih metara čvrste mase. Jalovina se otkopava i odlaže modernim BTO (bager-traka-odlagač) sistemima. Stabilna i kontinuirana proizvodnja otkrivke je prvi korak u ostvarenju dobrih rezultata u proizvodnji uglja.

Rekord

40,3 miliona tona
uglja 2011. godine

RUDARSKI BASEN „KOLUBARA“

Kopovi kolubarskog basena daju tri četvrtine lignita (75 odsto) u Srbiji. Godišnje proizvedu oko 29 miliona tona uglja. Na toj bazi proizvede se oko 50 odsto ukupne godišnje proizvodnje električne energije u Srbiji. Kolubarskim ugljem snabdevaju se obrenovačke termoelektrane „Nikola Tesla A“ i „Nikola Tesla B“, udaljene oko 40 kilometara, kao i „Kolubara“ u Velikim Crnjima i „Morava“ u Svilajncu.

Kolubarski ugljeni basen nalazi se u zapadnom delu Šumadije, između mesta Rudovci (na istoku), Koceljeva (na zapadu), Stepojevac (na severu) i Slovac (na jugu) i zahvata površinu od oko 600 kvadratnih kilometara. Basen je izdužen pravcem istok-zapad, dimenzija po dužoj strani 55, a po kraćoj 16 kilometara. Reka Kolubara deli basen na istočni i zapadni deo.

U ogranku Rudarski basen „Kolubara“ ugalj se otkopava na četiri aktivna kopa: Polje „C“, Polje „E“, „Tamnava-Zapadno polje“ i Polje „G“, dok je površinski kop „Radljevo“ u otvaranju i na njemu još nije počela proizvodnja uglja. Kopovi se prostiru na području opština Lazarevac, Lajkovac i Ub. Organizovani su kao jedna tehnološka i proizvodna celina, a složeni proces proizvodnje odvija se u okviru nekoliko organizacionih celina sa čitavim nizom pogona za preradu uglja i održavanje rudarske mehanizacije. Ugalj sa površinskih kopova iz istočnog dela basena preraduje se u pogonima za oplemenjivanje i separaciju uglja u Vreocima, dok se ugalj sa kopova iz zapadnog dela basena usitnjava i sortira u Drobilani na „Tamnavi“. „Kolubarini“ rudari su i u Preradi, Drobilani, Suvoj i Mokroj separaciji, Klasirnici, Sušari, Pomoćnoj mehanizaciji, Kolubara-Metalu.

Na kopovima RB „Kolubara“ ugalj i otkrivku kopaju rotorni bageri, moćne i masivne mašine prosečne visine oko 35 metara i težine između 1.500 i 2.000 tona.

Nakon završetka eksploatacije na kopu Polje „D“, težište proizvodnje u istočnom delu basena prebačeno je na Polje „C“. U ovom delu basena ugalj se otkopava i na Polju „E“, koje raspolaže sa oko 300 miliona tona eksploracionih rezervi uglja i na kome će se nakon dostizanja punog kapaciteta proizvoditi oko 12 miliona tona uglja godišnje. PK „Tamnava-Zapadno polje“, sa godišnjom proizvodnjom od oko 12 miliona tona uglja, je najproduktivniji „Kolubarin“ kop. Poslednji otvoreni površinski kop je Polje „G“, na kojem je proizvodnja lignita odličnog kvaliteta počela 2017. godine. Površinski kop „Radljevo“ je u otvaranju.

Rekordi

31.060.625 tona uglja 2011. godine

77.784.982 kubika otkrivke 2007. godine

ISTORIJA

Prekretnica u proizvodnji uglja počinje 1952. godine, kada je otvoren prvi površinski kop Polje „A“. Od 1956. godine kada je otvoreno Polje „B“ započinje masovna površinska eksploatacija uglja, otvaranje novih površinskih otkopa i postrojenja za preradu i oplemenjivanje uglja.

Prvotne drobljenog uglja iz „Kolubare“ su 1956. godine isporučene TE „Kolubara“. Kasnije su otvarani novi ugljenokopi, a „Kolubara“ je pratila povećanje potreba elektroenergetskog sektora za ugljem.

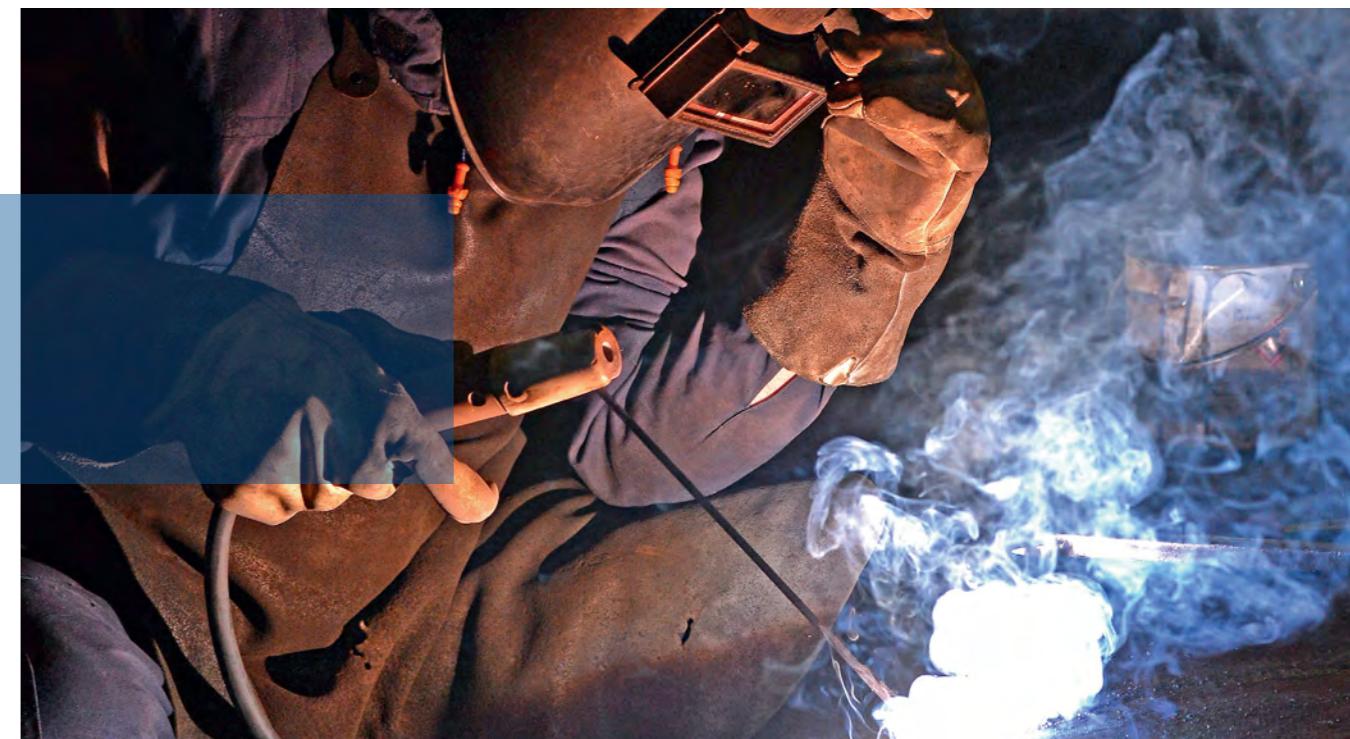
PRERADA

„Prerada“ je poseban ogranak u kom se odvija prerada uglja, kao i oplemenjivanje rovnog uglja sa površinskih kopova Polje „C“ i Polje „E“ Rudarskog basena „Kolubara“. To je neophodno da bi se dobio assortiman koji je potreban za snabdevanje termoelektrana, široku potrošnju i industriju.

METAL

Organizaciona celina „Metal“ bavi se projektovanjem, proizvodnjom, montažom, remontovanjem i održavanjem rudarske i energetske opreme. Zaposleni ovog dela „Kolubare“ zaduženi su i za revitalizaciju i modernizaciju osnovne rudarske opreme, kao i proizvodnju i sređivanje rezervnih delova. „Metal“ je veoma bitan za dobar rad kopova, budući da su remonti i održavanje opreme preduslov sigurnog i kontinuiranog rada rudarske mehanizacije.

PROJEKT

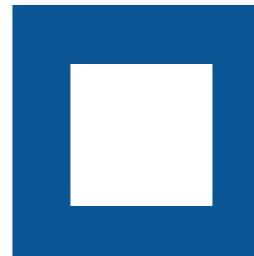
Stručnjaci „Projekta“ punih 50 godina izrađuju tehničku dokumentaciju za RB „Kolubara“ iz oblasti geologije, rudarstva, arhitekture, građevinarstva, elektrotehnike, mašinstva, ekonomije i zaštite životne sredine. Njihov posao počinje od ideje, investicione studije o opravdanosti ulaganja do projektovanja i pribavljanja neophodnih dozvola i saglasnosti državnih organa i nadzora nad izgradnjom.

POVRŠINSKI KOP „DRMNO“

U kostolačkom basenu proizvodi se 25% lignita u Srbiji. Njime se snabdevaju termoelektrane „Kostolac A“ i „Kostolac B“.

Ležište „Drmno“ nalazi se u istočnom delu Kostolačkog ugljenog basena, istočno od reke Mlave i zahvata površinu od oko 50 kvadratnih kilometara. Istočna i južna granica ležišta su prirodne, predodređene geološkim uslovima. Severnu granicu ležišta predstavlja Dunav, mada se ugljeni sloj prostire ispod Dunava i prelazi u ležište Kovin. Ležište „Drmno“ se nalazi na dubini od 50 do 80 metara ispod nivoa Dunava i zbog specifičnog odvodnjavanja spada u jedinstveni tehnološki sistem.

U Kostolcu se proizvodnja uglja i električne energije odvijaju na maloj udaljenosti, pa PK „Drmno“ i termoelektrane „Kostolac A“ i „Kostolac B“, posluju u okviru jednog ogranka EPS-a, „Termoelektrane i kopovi Kostolac“. Prve količine uglja sa „Drmna“ krenule su put TE „Kostolac B“ 1987. godine.

Na kopu „Drmno“ proizvodi se prosečno 9 miliona tona uglja i 40 miliona kubika otkrivke godišnje. Zbog izgradnje novog bloka B3 u TE „Kostolac B“ u toku je projekat za povećanje proizvodnje na 12 miliona tona godišnje.

U neposrednoj blizini oboda kopa, nalazi se arheološki park Viminacijum.

Rekordi

9.657.301 tona uglja 2017. godine

47.006.801 kubik otkrivke 2020. godine

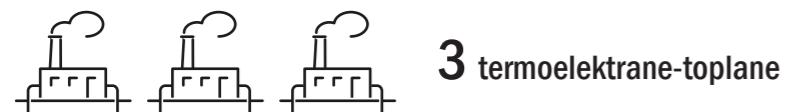
ELEKTRIČNA ENERGIJA

EPS-ove „fabrike struje“, šest termoelektrana i 16 hidroelektrana, zajedno sa termoelektranama-toplana i malim hidroelektranama, proizvode oko 35 milijardi kilovat-sati godišnje. „Elektroprivreda Srbije“ je najveći proizvođač električne energije u Srbiji i najveći snabdevač kupaca u zemlji, i građana i privrede. Proizvodni miks EPS-a obezbeđuje energetsku stabilnost i nezavisnost zemlje, a uravnoteženim i optimizovanim elektroenergetskim portfeljom, EPS ostvaruje maksimalni profit iz raspoložive primarne energije.

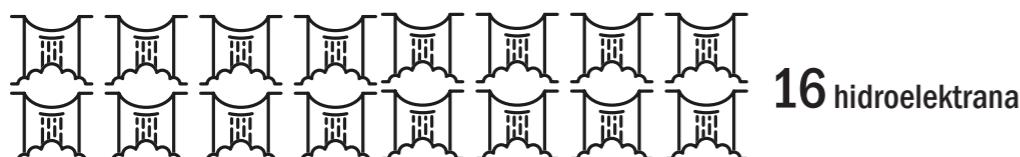
Kapaciteti za proizvodnju električne energije JP EPS:

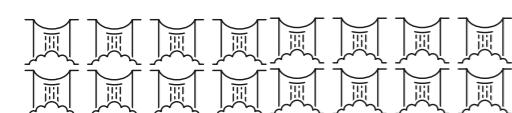
6 termoelektrana

3 termoelektrane-toplane

16 hidroelektrana

16 malih hidroelektrana

7.855 MW - ukupna instalisana snaga elektrana

35 milijardi kWh - prosečna godišnja proizvodnja

* Svi podaci o prosečnoj godišnjoj proizvodnji energije su za period 2010-2020.

37.433 GWh - rekordna proizvodnja 2013.

JP „Elektroprivreda Srbije“ u svom sastavu ima:

21 termoblok u TE i TE-TO

51 hidroagregat

16 malih hidroelektrana

TERMOELEKTRANE

Sa 17 blokova u 6 termoelektrana, ukupne instalisane snage 4.437 MW, termokapaciteti EPS-a godišnje proizvedu oko 70 odsto električne energije. Kao pogonsko gorivo koriste lignit, pa su termoelektrane i ugalj osnovna snaga „Elektroprivrede Srbije“. Za EPS je važno da elektrane, a pre svega termoelektrane, budu konkurentne. Jer, samo ona kompanija koja ima svoju proizvodnju, imaće i bolju perspektivu na tržištu električnom energijom

EPS-ove termoelektrane najviše su proizvele 2013. godine -
26.537 GWh električne energije

TENT

Ogranak „Termoelektrane Nikola Tesla“ jedan je od najvećih proizvođača električne energije u jugoistočnoj Evropi. Gotovo polovina EPS-ovih proizvodnih kapaciteta smešteno je u Obrenovcu u TE „Nikola Tesla A“ i TE „Nikola Tesla B“. U okviru TENT-a su i TE „Kolubara“ u Velikim Crnjima, TE „Morava“ u Svilajncu i Železnički transport za dovoz uglja sa kolubarskih kopova.

Sa 13 blokova instalisane snage od 3.430 MW, TENT godišnje proizvede više od 50 odsto električne energije u Srbiji.

Modernizacijom i revitalizacijama EPS povećava snagu i efikasnost svojih termoblokova, produžava im radni vek i njihov rad usklađuje sa standardima EU u vezi sa zaštitom životne sredine.

TENT A

Po snazi, to je najveći kapacitet JP EPS sa šest blokova ukupne instalisane snage 1.766 MW. To je i najveći pojedinačni proizvođač električne energije sa prosečnom proizvodnjom od oko 9,3 milijarde kilovat-sati godišnje.

Elektrana je izgrađena na desnoj obali Save, nadomak Obrenovca. Osim električne energije, blokovi TENT A proizvode i toplotnu energiju, čime je omogućeno daljinsko grejanje Obrenovca i okolnih mesta.

Revitalizacijom do 2015. godine povećana je snaga tristamegavatnih blokova A3, A4, A5 i A6, a u planu je revitalizacija najstarijih blokova – A1 i A2, snage od po 210 MW.

TENT B

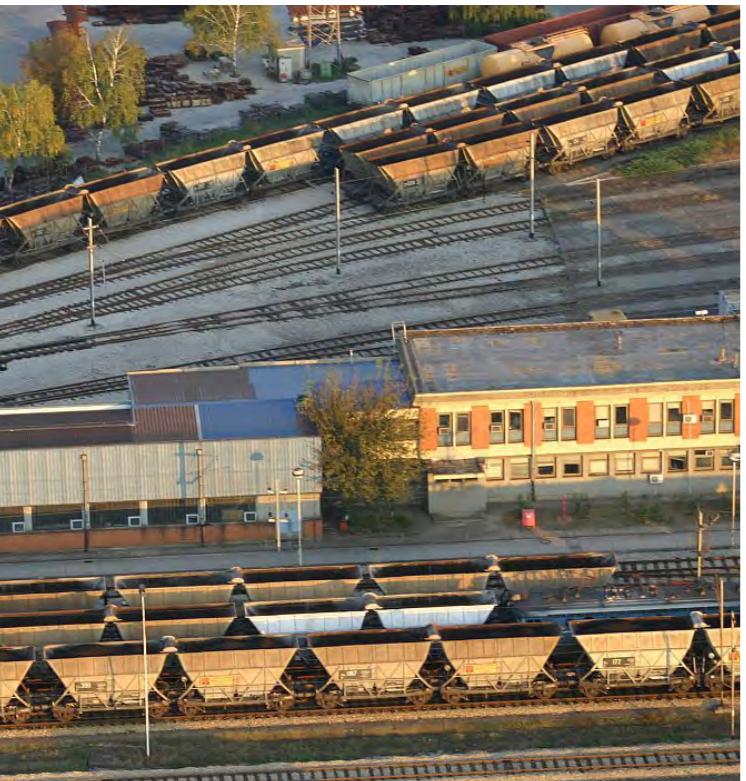
Dve najveće energetske jedinice u Srbiji, instalisane snage od po 650 MW, smeštene su u TENT B. Elektrana se nalazi na desnoj obali Save, 50 kilometara zapadno od Beograda i 17 uzvodno od kompleksa TENT A.

U dosadašnjem radu blokovi TENT B postavili su gotovo sve rekorde u proizvodnji, dužini neprekidnog rada, satnom iskorišćenju, osnovnim pokazateljima efikasnosti i ekonomičnosti eksplotacije.

TENT B godišnje proizvede oko 7,7 milijardi kilovat-sati.

ŽELEZNIČKI TRANSPORT

Tokom izgradnje obrenovačkih termoelektrana stvoren je i snažan sistem železničkog transporta TENT-a. Glavni zadatak je prevoz uglja iz RB „Kolubara“ za elektrane u Obrenovcu i Velikim Crnjima. Prve tone kolubarskog lignita stigle su na deponiju TENT-a u avgustu 1969. godine.

Pruga Obrenovac–Vreoci danas ima 100 kilometara koloseka. Dnevno dovozi i do 100.000 tona uglja, što je čini najopterećenijom saobraćajnicom u Srbiji. Njome za 24 sata prođe 60 kompozicija u oba smera. Godišnje se u proseku preveze oko 25 miliona tona uglja.

Sistemom se daljinski upravlja. Pruge su prvog reda, opremljene savremenim vučnim i vučenim sredstvima, modernom tehnikom na pruzi i pružnim postrojenjima. Od 2017. godine ŽT TENT pojačan je novim savremenim lokomotivama proizvedenim u Kini.

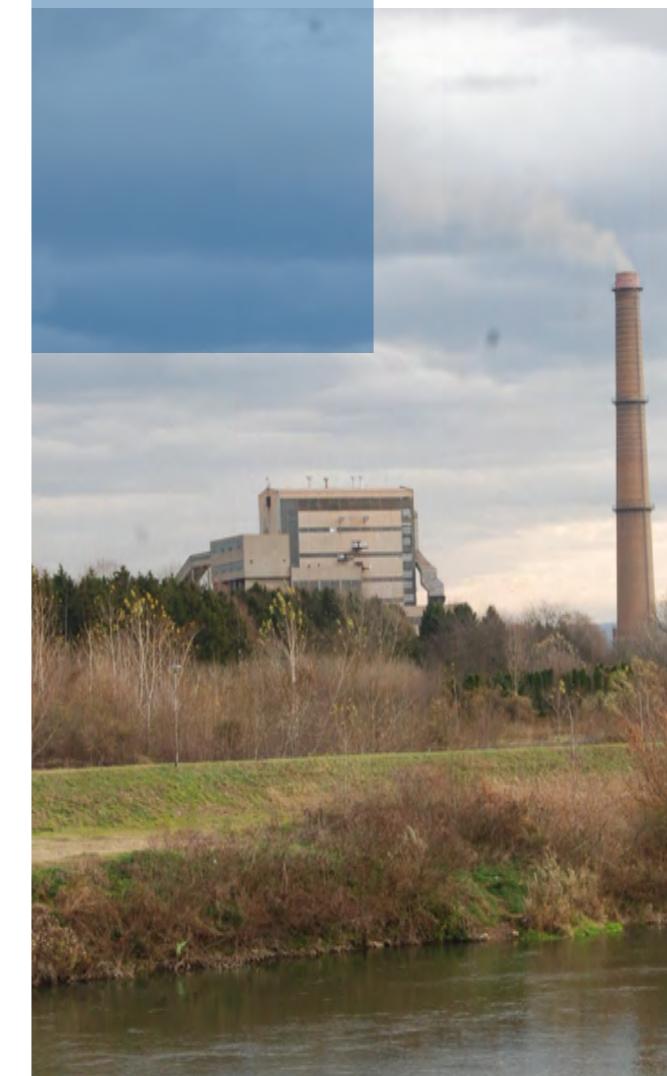
TE „KOLUBARA“

Najstarija aktivna termoelektrana u sistemu „Elektroprivrede Srbije“. Puštena je u rad 1956. godine, a do 1979. godine izgrađeno je ukupno pet blokova. Nalazi se u Velikim Crnjima, u neposrednoj blizini „Kolubarinih“ površinskih kopova, odakle se i snabdeva ugljem.

Instalisana snaga blokova A1, A2, A3 i A5 je 239 MW, i u poslednjih 10 godina TE „Kolubara“ u proseku proizvodi 775 miliona kWh godišnje. Blok A4 nije u funkciji od 2009. godine.

TERMOELEKTRANA „MORAVA“

Nalazi se na desnoj obali Velike Morave, na 2,8 kilometara od Svilajnca. Instalisana snaga termobloka iznosi 125 MW, a prosečna godišnja proizvodnja 466 miliona kWh.

Revitalizacijama sprovedenim 2015. i 2016. godine postrojenja elektrane su ekološki modernizovana, a posebno elektrofilter. Time je produžen radni vek, povećana pouzdanost i energetska efikasnost najmanje srpske termoelektrane.

„TE-KO KOSTOLAC“

Sa dve termoelektrane „Kostolac A“ i „Kostolac B“, i četiri bloka ukupne instalisane snage od 1.007 MW, ogranak „TE-KO Kostolac“ je četvrti energetski kapacitet u Srbiji.

Višedecenjsko iskopavanje i bogatstvo lignita u Kostolačkom basenu stvorili su osnovu za izgradnju termokapaciteta na ovom prostoru, u blizini samog ležišta, ali i naselja.

Godišnje proizvode prosečno 5.875 GWh, što je 17 odsto proizvodnje struje EPS-a.

**Rekord
6.862 GWh** - 2017. godine

TERMOELEKTRANA „KOSTOLAC B“

Blok B1 pušten je u pogon 1988. godine, a B2 1991. godine. Oba bloka su istovetne instalisane snage, od po 348,5 MW, što je ukupno 697 MW.

Modernizacijom i revitalizacijom koje su preduzete poslednjih godina, kostolačke termoelektrane postale su pouzdanije, efikasne i rade u skladu sa standardima zaštite životne sredine.

TERMOELEKTRANA „KOSTOLAC A“

Kada je 1967. godine pušten u rad prvi blok A1 u TE „Kostolac A“, snage 100 MW, bio je to najveći termoenergetski blok u Srbiji. Trinaest godina kasnije, 1980, pušten je u pogon i drugi blok TE „Kostolac A“, snage 210 MW.

Osim električne energije, TE „Kostolac A“ proizvodi i toplotnu energiju za grejanje Kostolca, Požarevca i okolnih mesta.

Termoelektrana „Kostolac A“ godišnje proizvede prosečno 1.927 GWh.

„PANONSKE TE-TO“

U Ogranku „Panonske termoelektrane-toplane“ Novi Sad proizvodi se električna energija za potrebe elektroenergetskog sistema Srbije, kao i toplotna energija za potrebe gradskih toplana u Novom Sadu, Zrenjaninu i Sremskoj Mitrovici.

Postrojenja proizvode energiju u savremenom, kogeneracijskom procesu, koji omogućava uštedu primarnog goriva - prirodnog gasa ili mazuta do 25 odsto u odnosu na odvojenu proizvodnju struje i toplote. TE-TO u Sremskoj Mitrovici koristi kotao na ljske suncokreta.

U sastavu Ogranka „Panonske TE-TO“ su:

TE-TO „Novi Sad“

TE-TO „Zrenjanin“

TE-TO „Sremska Mitrovica“

Ukupna snaga na pragu iznosi 403 MW za proizvodnju električne energije, i 505 MW (t) za proizvodnju toplotne energije.

HIDROELEKTRANE

EPS-ove akumulacione i protočne hidroelektrane imaju važnu ulogu u proizvodnom miksu kompanije. Ne samo zato što stručnjaci EPS-a valjanim planiranjem i upravljanjem nastoje da maksimalno iskoriste tehnički i ekonomski hidropotencijal Dunava, Drine, Velike Morave i njihovih pritoka, i usaglase ih sa radom termoelektrana. To su i obnovljivi izvori energije.

U ograncima HE „Đerdap“ i „Drinsko-Limske HE“ instalisani su kapaciteti ukupne snage 3.015 MW kojima se godišnje u proseku proizvede 10.537 GWh, odnosno oko 30 odsto proizvodnje električne energije JP EPS.

EPS vodi posebnu brigu o očuvanju vodnog fonda i zaštiti životne sredine u priobalju tokova na kojima su podignute hidroelektrane.

U sastavu JP EPS su 15 hidroelektrana sa 49 hidroagregata, 1 reverzibilna hidroelektrana sa 2 agregata, 1 pumpno postrojenje sa 2 pumpe i 16 malih hidroelektrana.

„HIDROELEKTRANE ĐERDAP“

Ogranak „HE Đerdap“ ima 7 HE sa 28 hidroagregata, instalisane snage 1.605 MW i godišnjom proizvodnjom električne energije od 7.181 GWh u proseku, što je oko 20 odsto proizvodnje JP EPS.

U sastavu Ogranka HE „Đerdap“ su:

HE „Đerdap 1“
HE „Đerdap 2“
„Vlasinske HE“
HE „Pirot“

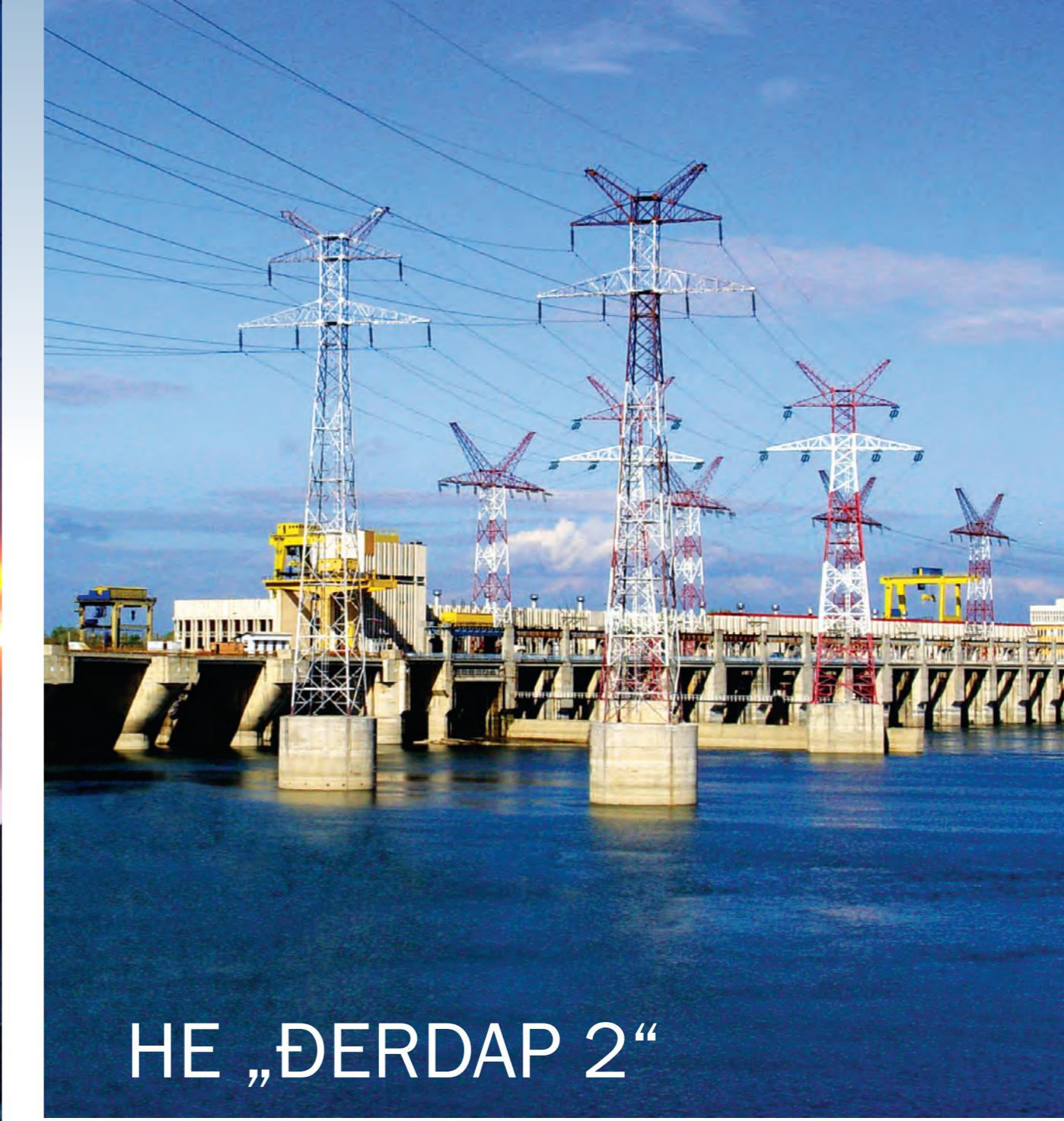
HE „ĐERDAP 1“

U vreme izgradnje Hidroenergetskog i plovidbenog sistema „Đerdap 1“, oči svetske javnosti bile su uprte u srpske i rumunske neimare. Budno je praćena njihova borba sa velikom, plahovitom i čudljivom rekom. Valjalo je ukrotiti silni Dunav i njegovu maticu usmeriti kroz moćne turbine, a istovremeno, podići nivo vode i obezbediti brodovima sigurnu plovidbu kroz Đerdapsku klisuru.

Uokviru HEPS „Đerdap 1“ nalaze se hidroelektrana sa šest hidroagregata, i prelivna brana sa sedam prelivnih polja i brodskom prevodnicom. HEPS „Đerdap 1“ je i danas najveći hidroenergetski objekat na Dunavu, a zajedno sa HEPS „Đerdap 2“, najveći je proizvođač hidroenergije u jugoistočnoj Evropi.

HEPS „Đerdap 1“ izgrađen je zajednički sa susednom Rumunijom. Građevina je simetrična i identična je na obe strane. Simetrala objekta predstavlja državnu granicu.

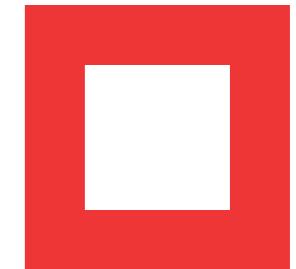
Instalisana snaga agregata na srpskoj strani je 1.126 MW, a prosečno godišnje proizvedu 5.252 GWh.

HE „ĐERDAP 2“

Druga zajednička, srpsko-rumunska hidroelektrana na Dunavu je HE „Đerdap 2“. Sastoji se od jedne zajedničke zgrade sa 20 agregata, po 10 agregata za svaku stranu, od dve prelivne brane, dva razvodna postrojenja 110 kV i dve brodske prevodnice. Obe države koriste energiju Dunava pod jednakim uslovima.

Generatori su horizontalnog tipa, sa Kaplanovim turbinama, po čemu je ova elektrana specifična u sistemu EPS-a. Njihova ukupna instalisana snaga je 270 MW, a prosečna godišnja proizvodnja 1.531 GWh.

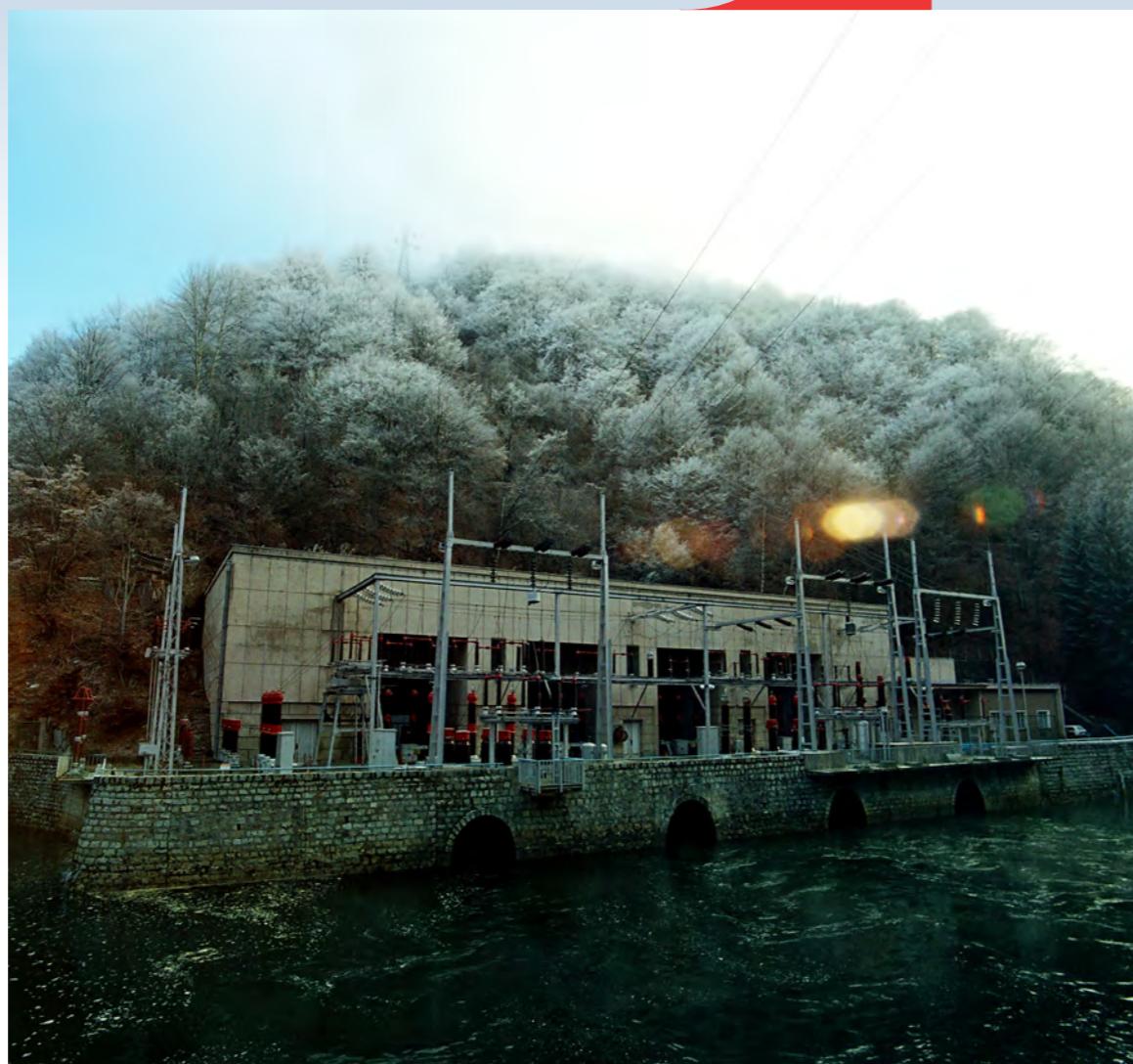

„VLASINSKE HIDROELEKTRANE“

Jedan od najrazuđenijih sistema „Elektroprivrede Srbije“, sa 10 hidroagregata u četiri elektrane, zemljanim branom, akumulacionim jezerom i sistemom kanala i tunela dugačkim više od 100 kilometara. Prvi agregat je počeo da radi 1954. godine. Četiri „Vrle“ imaju ukupnu instalisanu snagu od 129 MW i mogu da uđu u pogon za svega nekoliko minuta. Godišnja proizvodnja u proseku iznosi 293 miliona kWh.

Na Vlasinskoj visoravni izgrađena je prva zemljana brana u Srbiji, kojom je formirano Vlasinsko jezero, površine 16 kvadratnih kilometara i zapremine 165 miliona kubika vode. To je najveće veštačko jezero u Srbiji.

Izgradnjom pumpno-akumulacionog postrojenja „Lisina“ povećana je mogućnost iskorišćenja „Vlasinskih hidroelektrana“. PAP „Lisina“ puštena je u pogon 1978. godine.

HE „PIROT“

Posle prirodne katastrofe na reci Visočici, kada je selo Zavoj u blizini Pirot-a bilo potopljeno, formirana je akumulacija Zavojskog jezera. Od 1990, kada je počela da radi HE „Pirot“, voda iz jezera usmerava se u mašinsku zgradu na dva vertikalna agregata sa Francisovim turbinama, snage po 40 megavata.

Postrojenje je vršno, sa prosečnim radom od četiri do pet sati dnevno punim kapacitetom.

Elektrana godišnje prosečno proizvodi 105 miliona kWh.

„DRINSKO-LIMSKE HIDROELEKTRANE“

U okviru Ogranka „Drinsko-Limske hidroelektrane“ radi 9 HE sa 23 hidroagregata, ukupne instalisane snage 1.390 MW. Elektrane su podignute na Drini, Limu, Uvcu i Zapadnoj Moravi.

Prosečna godišnja proizvodnja u „Drinsko-Limskim HE“ je 3.322 GWh električne energije, što je oko 10 odsto proizvodnje JP EPS.

U sastavu Ogranka „Drinsko-Limske HE“ su:
HE „Bajina Bašta“
RHE „Bajina Bašta“
HE „Zvornik“
HE „Bistrica“
HE „Kokin Brod“
HE „Uvac“
HE „Potpeć“
HE „Međuvršje“
HE „Ovčar Banja“

HE „BAJINA BAŠTA“

To je najveći hidroenergetski objekat na Drini.

Hidroelektrana „Bajina Bašta“ ima četiri agregata, ukupne instalisane snage 420 MW. Prosečna godišnja proizvodnja iznosi 1.474 GWh.

Brana, iza koje je formirano veštačko jezero po dimenzijama spada u red najvećih građevinskih objekata u našoj zemlji. Visoka je 90 metara, dugačka 460 metara. Kroz najatraktivniji deo toka reke Drine prostire se Perućačko jezero, površine 12,5 kvadratnih kilometara. Dubina jezera u najširem delu neposredno iza brane, iznosi 90 metara.

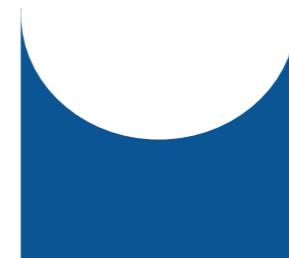

RHE „BAJINA BAŠTA“

Reverzibilna hidroelektrana „Bajina Bašta“ je pumpno-akumulaciono postrojenje, koje radi u dvojnom sistemu: kao pumpa i kao proizvođač električne energije. Za pumpanje vode iz Drine u jezero Zaovine na Tari koriste se jeftini viškovi energije i na taj način se stvaraju ogromne rezerve. U tom režimu sistem radi kao pumpno postrojenje. Kada je električna energija najpotrebnija, voda iz akumulacije pušta se kroz dva aggregata ukupne snage 614 MW. Prosečna godišnja proizvodnja iznosi 670 miliona kWh.

U sušnim periodima i u doba povećane potrošnje ovo postrojenje doprinosi sigurnosti elektroenergetskog sistema zemlje. Sa punom akumulacijom na Tari, omogućen je neprekidan rad reverzibilne elektrane za više od 20 dana.

Elektrana je počela da radi 1982. godine.

HE „BISTRICA“

Izgradnja HE „Bistrica“ počela je izgradnjom brane Radoinja kod istoimenog sela na Uvcu. Nasutom kamenom branom visine 43 metra stvoren je kompenzacioni bazen HE „Bistrica“, a preko tunela dugačkog osam kilometara voda se dovodi u mašinsku halu elektrane. Kada je „Bistrica“ počela da radi 1960. godine, bio je to najsnažniji proizvodni kapacitet u zemlji.

Bazen HE „Bistrica“ omogućava različit vremenski raspored rada te elektrane i HE „Kokin Brod“.

HE „Bistrica“ ima dva agregata ukupne instalisane snage od 102 MW, a zajedno sa HE „Kokin Brod“ godišnje proizvedu oko 400 miliona kWh.

HE „KOKIN BROD“

To je akumulaciona hidroelektrana pribranskog tipa, instalisane snage 21 MW. Branom na reci Uvac formirana je akumulacija Zlatarsko jezero. Vode iz jezera, pošto ih HE „Kokin Brod“ upotrebi za proizvodnju struje, otiču dalje u kompenzacioni bazen nizvodne HE „Bistrica“.

Izgradnja mašinske hale elektrane „Kokin Brod“, montaža svih uređaja, mašina i instalacija završena je u martu 1962. godine.

HE „ZVORNIK“

HE „Zvornik“, prva hidroelektrana na Drini, je pribransko-protočno postrojenje. Ima betonsku gravitacionu branu i po jednu mašinsku zgradu na svakoj obali Drine, u kojima su po dva agregata.

Na početku rada elektrane (1955. godine) njihova ukupna snaga bila je 88 MW. Posle završetka revitalizacije, sva četiri agregata imaju 30 odsto veću snagu i ona danas iznosi 126 megavata.

Brana sa osam prelivnih polja visoka je 42 metra, a dugačka 166,5 metara. Na nadmorskoj visini od 140 metara formirano je Zvorničko jezero. Površina jezera iznosi 13,5 kvadratnih kilometara, a dužina je 25 kilometara.

Prosečna godišnja proizvodnja iznosi 455 miliona kWh.

HE „POTPEĆ“

To je treća hidroelektrana u sistemu „Limskih HE“ i jedina je na Limu. Divlja i neukrotiva reke savladana je betonskom branom visine 46 metara i dužine 216 metara.

Elektrana je počela da radi 1967. godine.

Instalisana snaga elektrane je 51 MW, a prosečna godišnja proizvodnja 198 miliona kWh.

HE „ELEKTROMORAVA“

Hidroelektrane „Ovčar Banja“ i „Međuvršje“ danas se nazivaju pod jednim imenom - HE „Elektromorava“. Obe elektrane nalaze se na Zapadnoj Moravi, u Ovčarsko-kablarskoj klisuri.

One su i prve u EPS-u koje su revitalizovane. Zamenjeno je oko 95 odsto elektro-mašinske opreme turbine i generatora, dok je ostala elektrooprema u potpunosti zamenjena. U HE „Međuvršje“ 2014. je ugrađen dodatni, treći agregat. Snaga elektrane povećana je za 25 odsto. Sada obe elektrane imaju ukupnu snagu 18 MW, a prosečna godišnja proizvodnja iznosi 65 miliona kWh.

Elektrane su u sistemu povlašćenih proizvođača električne energije.

HE „UVAC“

Poslednja izgrađena elektrana u sistemu „Limskih“, predstavlja u stvari prvu stepenicu na Uvcu. Podignuta je u gornjem toku reke, u carstvu beloglavih supova, na nadmorskoj visini od 1.000 metara. Elektrana je puštena u pogon 1979. godine.

Najzahtevnija je bila izgradnja zemljane brane visoke 110, a dugačke 313 metara. Tada je formirano jezero Uvac.

Snaga elektrane je 36 MW, a prosečna godišnja proizvodnja 58 miliona kWh.

MALE HIDROELEKTRANE

Kao i pre više od 100 godina, kada je u Srbiji počela upotreba električne energije, a time i novo poglavlje razvoja, tako je i danas proizvodnja iz malih hidroelektrana odraz novog doba u kome je prioritet očuvanje životne sredine.

Deset hidroelektrana koje su građene između 1900. i 1940. godine sačuvane su do danas i one su deo sistema EPS-a. Prema snazi, one se danas svrstavaju u male HE, snage do 10 megavata, i predstavljaju obnovljivi izvor energije. Zajedno sa malim HE podignutim od 1948. do 1989. godine, one će biti revitalizovane, a u planu je i izgradnja novih malih hidroelektrana. Time EPS potvrđuje svoje opredeljenje da razvija obnovljive izvore energije i proizvodi „zelene“ kilovatsate.

„Elektroprivreda Srbije“ je posebno ponosna na svojih pet najstarijih hidroelektrana: „Pod gradom“, „Vučje“, „Sveta Petka“, „Gamzigrad“ i „Moravica“. Retko koja energetska kompanija može da se pohvali hidroelektranama koje rade više od 100 godina. A sve to zahvaljujući očuvanoj opremi i brizi zaposlenih.

Između dva svetska rata podignute su hidroelektrane znatno veće snage: „Sićev“, „Temac“, „Jelašnica“, „Turica“ i „Vrelo“. Po završetku Drugog svetskog rata podignute su „Sokolovica“, „Raška“ i „Seljašnica“. Osamdesetih godina podižu se male HE „Kratovska reka“ i „Radaljska banja“, a zatim i „Prvonek“.

U toku je revitalizacija malih HE. Oživeće novom snagom stare turbine, podmladiće se i biće sačuvane i za nove generacije.

KUPCI

„Elektroprivreda Srbije“ svim kupcima obezbeđuje redovno, sigurno i pouzdano snabdevanja. EPS kao snabdevač i dalje zadržava visok udio i dominantnu ulogu na srpskom tržištu električne energije.

„Elektroprivreda Srbije“ je spremna da i na potpuno liberalizovanom tržištu, u borbi sa konkurencijom, ostane vodeća kompanija ne samo u Srbiji nego i u regionu. Kupac prepozna EPS i uvek mu se vraća jer na tržištu nudi najpovoljnije cene i najkompletniju uslugu.

Stvaranjem partnerskog odnosa sa kupcima, EPS može da zadrži lidersku poziciju na tržištu električne energije u Srbiji. Cilj je da kupci i dalje prepozna EPS kao stabilnog i konkurentnog snabdevača, što se može postići samo kvalitetnim i novim uslugama i stalnom komunikacijom.

Od posebnog značaja je kreiranje dobre komunikacije i unapređenje odnosa sa kupcima. Najveći izazov za EPS je da zadrži poverenje i lojalnost svojih kupaca. Konstantno se unapređuje saradnja i podižu usluge na viši nivo. Jedan od kanala komunikacije je i redizajniran korporativni sajt www.eps.rs. Novi internet sajt EPS-a je samo prvi korak za unapređenje konkurentnosti na tržištu i približavanju kupcima.

Prioriteti:

- Kontinuirano unapređenje odnosa sa kupcima
- Uvođenje novih tehnologija i savremenih trendova u poslovanje radi primene novih usluga na tržištu
- Pridobijanje novih kupaca u uslovima tržišne konkurenkcije

Ukupan broj kupaca - oko 3.600.000

EPS je osnovao korisnički servis (kol-centar) da bi omogućio kvalitetniji rad sa kupcima i unapredio poslovanje. Kreiraju se usluge i aplikacija koje kupcima omogućavaju da se jednostavno i brzo informišu i izbegnu dolazak na šalter.

Plan je da se kroz jedinstveni portal uvedu digitalni servisi i da se pokrene mobilna aplikacija za korisnike. Čitav ovaj servis korisničke usluge izdiže na viši nivo, efikasniji i tehnološki napredniji.

„Elektroprivreda Srbije“ komercijalnim kupcima nudi zelenu energiju, sa garancijom porekla o proizvodnji isključivo iz obnovljivih izvora električne energije. To je električna energija proizvedena u hidroelektranama koje su u vlasništvu JP EPS.

Izborom zelene energije, društveno odgovorni kupci električne energije u Srbiji biraju da posluju ekološki, učestvuju u izgradnji čistije životne sredine i održivom razvoju. Time postaju aktivni učesnici u unapređenju zajednice u kojoj posluju i lideri bolje i sigurnije budućnosti.

U skladu sa zakonskim obavezama, EPS je dužan da kupce obaveštava o udelu izvora električne energije, i jednom godišnje kupcima dostavlja izveštaj kojim se potvrđuje koji izvor energije su koristili u svojoj potrošnji. Kupci električne energije, koji su tokom cele prethodne kalendarske godine trošili zelenu energiju, dobiće izveštaj o tome.

SNABDEVANJE

EPS je garantovani snabdevač svih kupaca električne energije koji se snabdevaju po regulisanim cenama. Na otvorenom tržištu električne energije od 1. januara 2014. godine obavlja poslove snabdevača i ostalih krajnjih kupaca.

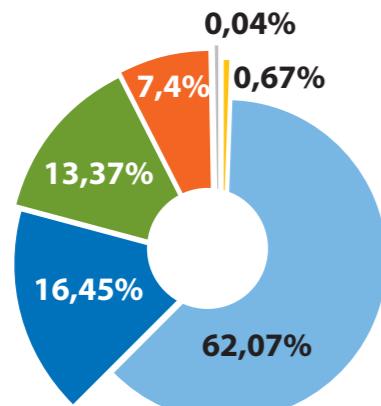
Snabdevanje	2020.	2019.	2018.
Garantovano	14.935 GWh	14.637 GWh	14.852 GWh
Komercijalno	12.702 GWh	12.979 GWh	12.883 GWh
Rezervno	67 GWh	106 GWh	174 GWh
Ukupna prodaja	27.704 GWh	27.722 GWh	27.909 GWh

KUPOVINA ENERGIJE OD POVLAŠĆENIH PROIZVOĐAČA

JP EPS je, kao garantovani snabdevač, u okviru Podsticajnih mera za korišćenje obnovljivih izvora za proizvodnju električne energije, u obavezi da otkupljuje električnu energiju od povlašćenih proizvođača, uz preuzimanje balansne odgovornosti.

Proizvodnja OIE u sistemu podsticaja

1.345 GWh u 2020.

- Hidroenergija
- Energija veta
- Energija iz prirodnog gasa
- Energija iz biomase
- Solarna energija
- Energija iz fosilnih goriva čiji izvor nije ordeđen

TRGOVINA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Trgovina električnom energijom se obavlja za uravnoteženje i optimizaciju jedinstvenog elektroenergetskog portfelja BOS JP EPS (Balansno-odgovorna strana JP EPS). Cilj kompanije je da ostvari maksimalni profit iz raspoložive primarne energije i prodaje sistemskih usluga operatoru prenosnog sistema, kao i da smanji troškove snabdevanja.

Privredno društvo „EPS Trgovanje“ Ljubljana, osnovano je 1. jula 2014. kao prvo privredno društvo koje je JP EPS osnovao u inostranstvu radi trgovine električnom energijom. Preko „EPS Trgovanja“ EPS trguje na berzi električne energije HUPX u Mađarskoj, CROPEX u Hrvatskoj i „BSP Southpool“ u Sloveniji i ostvaruje pozitivne efekte. Preko HUPX omogućen je pristup na tržištima u Češkoj, Slovačkoj, Mađarskoj i Rumuniji. Preko slovenačke berze EPS trguje i na tržištu Italije.

Berze 2020.	Prodaja GWh	Kupovina GWh
SEEPEX	411 GWh	141 GWh
EPS Trgovanje (HUPX, CROPEX I BSP Southpool)	801 GWh	13 GWh
Ukupno	1.212 GWh	154 GWh

Trgovina EPS-a i u narednom periodu zasnivaće se pre svega na trgovini i upravljanju elektroenergetskim portfeljom. Zavisno od raspoloživih finansijskih sredstava EPS grupe i od nivoa izgrađenosti trgovačke infrastrukture u regionu, povećaće se obim kupovine i prodaje tuđe energije. Za to je potrebno pozicioniranje čerke firme „EPS Trgovanje“ na više tržišta.

Trgovanje na veletržištu 2020.	GWh
Prodaja	2.155 GWh
Kupovina	484 GWh
Ukupno	2.639 GWh

INVESTICIJE

„Elektroprivreda Srbije“ jasno prepoznaće ključne ciljeve razvoja srpske energetike. Zato kontinuirano modernizuje proizvodne kapacitete i procese, gradi nova postrojenja, uvodi savremene tehnologije, povećava efikasnost i podiže standarde. Da bi se ostvarila vizija takve, moderne „Elektroprivrede Srbije“, neophodna su ulaganja u svaki segment poslovanja kompanije.

Investicije i novi projekti pravi su pokazatelj razvoja i modernizacije EPS-a. Ulaganja EPS-a prepoznata su i kao investicije u bolji život građana Srbije.

Investicije su bile neophodne da EPS dođe do današnjeg stepena razvoja, uz nastojanje ne samo da se energetski sistem održi, već i da se neprestano dalje nadograđuje.

Svake godine EPS u sistem investira između 200 i 300 miliona evra.

Ulaganja u modernizaciju proizvodnje, revitalizacije elektrana i sigurnost sistema, investicije u zaštitu životne sredine neke su od mera koje EPS realizuje na putu ka povećanju prihoda i još uspešnijem poslovanju.

Cilj je da EPS unapredi postojeće termoelektrane, hidroelektrane, rudarsku mehanizaciju, otvara savremene kopove i izgradi nove „zelene“ elektrane. Najava novih ulaganja u elektroenergetiku daje podstrek da EPS ubrza dosadašnje projekte i uskoro započne što više novih.

Jedna od najvećih investicija u energetskom sektoru Srbije je gradnja modernog i efikasnog termobloka B3 snage 350 MW u TE „Kostolac B“ od 618 miliona dolara, koji će biti usklađen sa svim ekološkim propisima EU. To je deo šireg projekta, u okviru kojeg je nabavljen i sistem bager traka-odlagač, za povećanje proizvodnje uglja na kopu „Drmno“ sa sadašnjih devet na 12 miliona tona uglja godišnje. Ovaj BTO sistem vredan je 97,6 miliona dolara.

U TE „Nikola Tesla A“ u toku je izgradnja sistema za odsumporavanje dimnih gasova za četiri najsnažnija bloka te elektrane. Vrednost ovog ekološkog projekta je 217 miliona evra. Započela je izgradnja istog takvog postrojenja i na TENT B, i vrednost projekta je 210 miliona evra. EPS je završio izgradnju takvog postrojenja, vrednog 96 miliona evra, i u TE „Kostolac B“.

Znatan udio u investicionom ciklusu imaju projekti za veće korišćenje obnovljivih izvora energije. Najveći novi kapacitet među njima je vetropark snage 66 megavata koji će se graditi u Kostolcu. Vrednost projekta je oko 100 miliona evra.

Projekti:

- Unapređenje zaštite životne sredine
- Revitalizacija i modernizacija TE i HE
- Planiranje i izgradnja novih elektrana

Analizira se i projekat izgradnje reverzibilne hidroelektrane „Bistrica“ koja će obezbiti potreban nivo balansne rezerve za elektroenergetski sistem Srbije u uslovima priključenja novih elektrana na obnovljive izvore. Procenjuje se da će RHE „Bistrica“ godišnje proizvoditi više od 1.000 GWh.

EPS sarađuje sa susednim elektroprivredama u nastojanju da poveća energetski kapacitet regiona. To pokazuju projekti poput gradnje sistema „Gornja Drina“, odnosno prve hidroelektrane „Buk Bijela“, snage oko 100 megavata. Projekat realizuju zajedničko preduzeće HES „Gornja Drina“ u kojem EPS ima 51 odsto vlasništva, a „Elektroprivreda Republike Srpske“ 49 odsto. HE „Buk Bijela“ je deo projekta izgradnje tri hidroelektrane na gornjem toku reke Drine, ukupne snage preko 200 megavata i projektovane godišnje proizvodnje oko 700 miliona kWh. Ova investicija doneće zelene kilovat-sate i povećati energetsku stabilnost Srbije, Republike Srpske i regiona u celini.

U RB „Kolubara“ završen je prvi „zeleni“ projekat, čiji je cilj unapređenje tehnologije otkopavanja uglja i ujednačavanje kvaliteta lignita. Ovaj vredan projekat omogućava efikasniji rad termoelektrana i umanjuje negativne uticaje na životnu sredinu. Ugrađena oprema za upravljanje kvalitetom, zajedno sa novom deponijom, omogućava kontrolisano mešanje uglja različitog kvaliteta, kao i mešanje uglja sa Polja „G“ i „Tamnava - Zapadnog polja“, a kasnije i „Radljeva“, koje se uveliko priprema za početak proizvodnje uglja. Termoelektranama će se isporučivati ugalj izbalansiranog kvaliteta, te će i njihov rad biti efikasniji.

Najveća hidroelektrana u Srbiji HE „Đerdap 1“ revitalizacijom agregata poveća snagu za oko 10 odsto i produžiti radni vek za 40 godina. Nakon obnove prve đerdapske hidroelektrane započeće i revitalizacija svih 10 agregata HE „Đerdap 2“.

U modernizaciju brodske prevodnice u HE „Đerdap 1“ uloženo je oko 28,5 miliona evra i ona je sa obnovljenom i unapređenom opremom puštena u rad u julu 2021. godine. U toku je i projekat modernizacija brodske prevodnice u HE „Đerdap 2“.

Uspešno je završena revitalizacija hidroelektrane „Zvornik“, a efekti se uveliko vide u novim dnevnim i mesečnim rekordima i dupliranoj proizvodnji. Posle revitalizacije, ukupna instalisana snaga aggregata je 125,6 megavata, što je za 30 odsto više. Ulaganje u revitalizaciju postojećih proizvodnih kapaciteta EPS-a jedan je od načina da EPS i u budućnosti ostane najvažnija energetska karika Srbije. Svaki dinar uložen u modernizaciju sistema biće višestruko враћен, jer svaki „zeleni“ megavat-sat više koji se proizvede znači dodatnu stabilnost EPS-a.

Značajne su i investicije EPS-a u savremene rudarske mašine i otvaranje novih kopova u Kolubarskom i Kostolačkom ugljenom basenu. Ta ulaganja obezbediće nastavak stabilne proizvodnje uglja za termoelektrane.

ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE

Zaštita životne sredine je jedan od prioriteta poslovanja „Elektroprivrede Srbije“ i sastavni deo strategije upravljanja kompanijom. Ekološki održivo poslovanje, usklađeno sa normativima Evropske unije, EPS sprovodi nizom aktivnosti u očuvanju životne sredine, uz istovremeno podizanje produktivnosti proizvodnje i efikasnosti proizvodnih kapaciteta.

EPS je svestan svog uticaja na životnu sredinu, i sve svoje aktivnosti nastoji da uskladi sa zakonskim i drugim zahtevima, uz obavezu da stalno poboljšava zaštitu životne sredine.

Svaki investicioni projekat „Elektroprivrede Srbije“ obuhvata mere unapređenja zaštite životne sredine. EPS je uložio oko 540 miliona evra u projekte kojima se unapređuju kvalitet vazduha, vode i zemljišta od 2002. do 2020. godine.

Plan je da ukupne investicije u narednim godinama dostignu 1,2 milijarde evra. Sistemski se ulaže u modernizaciju opreme i uvođenje najnovijih tehnologija u proizvodnji uglja i električne energije da bi se uticaj na okolinu sveo na minimum. Na prvom mestu su projekti usmereni na zaštitu vazduha.

Mere koje EPS preduzima, smanjiće emisije praškastih čestica za 94 odsto, emisije azotnih oksida biće gotovo prepolovljene. Najveći efekti videće se u emisijama sumpor-dioksida koje će biti redukovane za 90 odsto.

Najznačajniji projekti iz oblasti zaštite životne sredine:

- Rekonstrukcija elektrofiltera
- Izgradnja i unapređenje sistema za transport i odlaganje pepela i šljake
- Izgradnja postrojenja za odsumporavanje i denitrifikaciju dimnih gasova
- Upravljanje kvalitetom uglja
- Modernizacija deponija
- Očuvanje vodenog ekosistema akumulacija i ekosistema priobalja
- Upravljanje otpadom

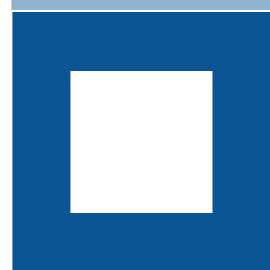
Prioritet i najveći obim ulaganja predviđen je u oblasti zaštite kvaliteta vazduha izgradnjom sistema za odsumporavanje dimnih gasova i primarnim i sekundarnim merama za smanjenje emisije azotnih oksida u termoelektranama. Time EPS ispunjava stroge ekološke standarde EU i spušta emisije ispod granica predviđenih domaćom i evropskom regulativom.

U EPS-u je u toku izgradnja postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova u TENT A i u TENT B, u TE „Kostolac B“ je već izgrađeno.

Aktuelna je i izgradnja postrojenja za tretman otpadnih voda u termoelektranama. Unapređeni su i rekonstruisani sistemi za sakupljanje, transport i deponovanje pepela, čime je poboljšana i zaštita vazduha, jer je sprečeno razvjejavajuće pepelo.

Jedan od većih projekata čijom realizacijom će se znatno poboljšati zaštita životne sredine je „zeleni projekat“ za upravljanje kvalitetom uglja u RB „Kolubara“. Nova rudarska oprema projektovana je da radi po najvišim ekološkim standardima i omogućava da se proizvodnja uglja i električne energije iz uglja odvija uz minimalno štetne posledice po životnu sredinu. Povećaće se efikasnost i iskorišćenost sistema za iskopavanje jalovine i uglja. A sve to obezbeđuje bolje upravljanje resursom i maksimalno iskorišćenje ležišta. S druge strane, smanjiće se troškovi eksploatacije.

Efekti se očekuju i u termoelektranama. Zahvaljujući kvalitetu uglja, koji će biti u planiranom projektovanom opsegu, blokovi će moći da rade efikasnije i stabilno, a samim tim sa smanjenim uticajem na životnu sredinu.

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

„Elektroprivreda Srbije“ čvrsto ide ka tome da povećava proizvodne kapacitete iz obnovljivih izvora. Iako ugalj ostaje baza u proizvodnji električne energije u Srbiji, EPS će povećati procenat proizvodnje energije iz obnovljivih izvora. EPS je spreman za velike promene u energetskom sektoru i ide ka zelenoj agendi i obnovljivim izvorima energije.

Povećanje udela obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije je jedan od strateških interesa EPS-a.

Kao obnovljivim izvorima energije, EPS posebnu pažnju posvećuje svojim hidroelektranama. Razvojnim planovima kompanije obuhvaćene su revitalizacije postojećih hidroelektrana, kako bi se produžio njihov radni vek, povećali instalisana snaga i proizvodnja obnovljive energije. U planu je i izgradnja novih hidroelektrana, vetroparkova i solarnih elektrana.

Prvi EPS-ov vetropark, snage 66 megavata biće izgrađen na zatvorenim kopovima i odlagalištima u Kostolcu. Vrednost projekta je oko 100 miliona evra. Očekivana godišnja proizvodnja 20 vetrogeneratora je oko 150 miliona kilovat-sati što je dovoljno za snabdevanje oko 30.000 domaćinstava.

Plan je da na površini od oko 15 hektara odlagališta bivšeg kopa Ćirikovac, u blizini naselja Petka, izgradi solarna elektrana snage 9,95 MW. Procenjena vrednost projekta je oko 11 miliona evra, a elektrana će proizvoditi oko 12,9 miliona kilovat-sati električne energije godišnje.

Radi se i na razvoju projekta veće solarne elektrane snage 97,2 megavata na postojećem odlagalištu pepela i šljake Srednje kostolačko ostrvo. EPS planira da u ovu solarnu elektranu investira oko 84 miliona evra i da na prostoru 270 hektara iz obnovljivih izvora dobije u proseku oko 115 miliona kilovat-časova godišnje.

Prioriteti:

- Revitalizacija i modernizacija postojećih velikih i malih hidroelektrana
- Izgradnja novih hidroelektrana
- Razvoj vetroparkova i solarnih elektrana

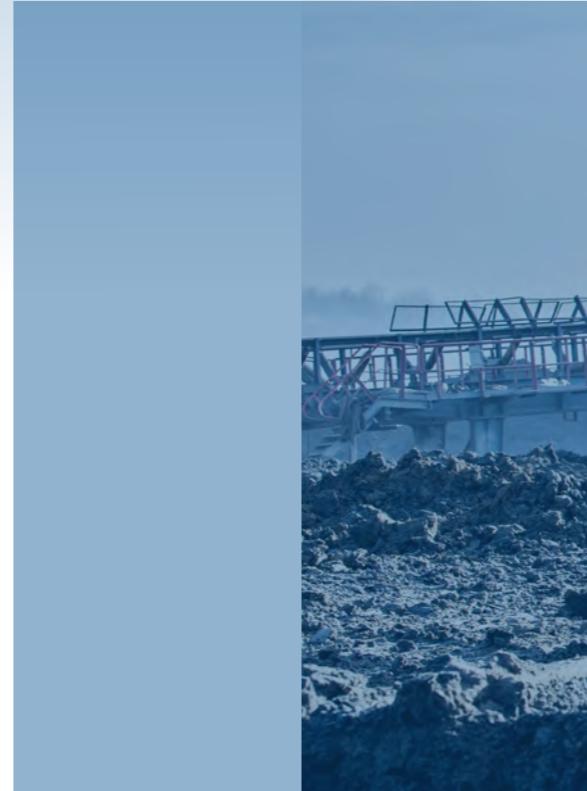
INTEGRISANI SISTEM MENADŽMENTA

Jedan od prioriteta EPS je procesno uređenje poslovanja kompanije i usklađivanje sa zahtevima međunarodnih standarda realizacijom projekata uvođenja i sertifikacije sistema menadžmenta i njihovom integracijom u jedinstveni integrисани систем менаджмента – IMS. Implementacijom, održavanjem i stalnim unapređenjem različitih sistema menadžmenta, EPS unapređuje svoju poslovnu efikasnost i efektivnost, u kontinuitetu radi na ispunjavanju очекивања корисника и свих осталих заинтересованих страна, препознавању и умањењу ризика, као и разумевању контекста poslovanja kompanije.

Ogranci za proizvodnju uglja i električne energije uspostavili su i sertifikovali svoj poslovni sistem prema zahtevima međunarodnih standarda ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, a brojne zahteve standarda integrisali u svoje poslovanje. Pojedini ogranci su implementirali, integrisali i sertifikovali sisteme menadžmen- ta i prema zahtevima ISO/IEC 27001 i ISO 50001. U toku je međusobno usa- glašavanje i povezivanje implementiranih sistema menadžmenta na nivou EPS koji će doprineti većoj efikasnosti, uštedama i optimizaciji performansi procesa, uređenosti poslovno tehničkog sistema, blagovremenom prepoznavanju prilika i mogućnosti, izbegavanju i minimiziranju rizika, što će činiti dobru osnovu za primenu zahteva društveno odgovornog poslovanja.

Razvijeni integrirani sistemi menadžmenta i njegova dosledna primena predstavlja osnovu za moćan upravljački sistem koji, uz znanje i predano učešće svih aktera omogućava postizanje održivog uspeha organizacije. EPS je apsolutno posvećen etičnosti u poslovanju, brizi o zaštiti životne sredine, bezbednosti i zaštiti na radu, podizanju svesti o značaju energetske efikasnosti i drugih aspekata kvaliteta života. Na taj način doprinosi uštedama na nacionalnom nivou i ostvaruje benefite za društvo u celini.

Neophodnost primene zahteva infrastrukture kvaliteta i ispunjavanja zakonskih uslova tehničke regulative, prepoznata je u EPS na sistemski i sistematičan način. Time se obezbeđuju smernice za pravovremeno prilagođavanje EPS zahtevima tržišta, nadležnih državnih organa, okruženja i međunarodnih institucija, te tako stvara uslove za profitabilnu i dobru poslovnu praksu u EPS.

ZAPOSLENI

Najvredniji resurs EPS-a su ljudi, a njihova bezbednost i zdravlje na radu su prioritet u upravljanju ljudskim resursima.

Beleži se kontinuirano smanjenje broja povreda na radu. Primjenju se savremene tehničke, ergonomске, organizacione i zdravstvene mere da bi se smanjio rizik od povreda. Sprovode se preventivni i periodični pregledi i ispitivanje opreme za rad i uslova radne sredine.

EPS organizuje sistematske i kontrolne specijalističke zdravstvene preglede, prati zdravlje zaposlenih i podstiče njihovu rehabilitaciju i rekreatiju.

Zaposleni imaju mogućnost stručnog usavršavanja, unapređenja znanja i veština, pohađanja obuka i učestvovanja u radu stručnih skupova.

Svaki novi projekat, poslovni korak i odluka u skladu su sa ostvarenjem vizije kompanije koja je okrenuta tržštu, konkurentna, profitabilna i društveno odgovorna kompanija. Zato je EPS i prepoznat kao pouzdan partner poslovnoj zajednici i jedan od najpoželjnijih poslodavaca u Srbiji.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

„Elektroprivreda Srbije“ svoj uspeh ne meri samo poslovnim rezultatima, već i aktivnim učešćem u svim sferama društva i za dobrobit svih građana. Kao društveno odgovorna kompanija, EPS je u potpunosti posvećen razvoju zajednice u kojoj posluje i unapređenju kvaliteta života, kroz podršku nauci i obrazovanju, zdravstvu, kulturi, sportu, humanitarnim aktivnostima i očuvanju duhovnih vrednosti.

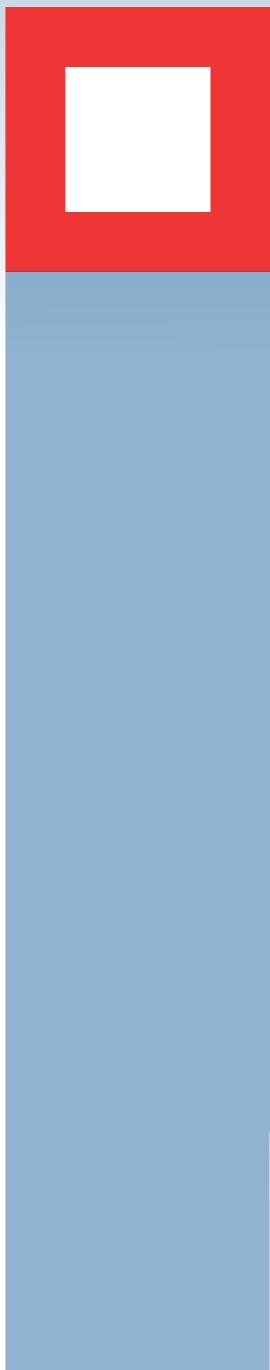
„Elektroprivreda Srbije“ je veliki donator srpskog zdravstva. Kompanija je pružila finansijsku pomoć za poboljšanje uslova rada najvećih zdravstvenih ustanova u Srbiji, kao i za nabavku medicinskih aparata, opreme i lekova. EPS nastoji da se uključi u što veći broj akcija za pružanje pomoći u lečenju, naročito lečenju dece.

EPS podržava rad ustanova za osobe sa invaliditetom. Pomognute su manifestacija „Igre bez granice za decu sa posebnim potrebama“, udruženje „In centar“ u projektu razvoja socijalnog preduzetništva, kao i projekat „Mali veliki ljudi“. Kompanija je pružila finansijsku pomoć za opremanje senzornih soba u domovima za osobe sa smetnjama u razvoju u Beogradu, Veterniku, Kulinama, Šapcu i Nišu.

EPS je pružio podršku radu domova za nezbrinutu decu i osoba sa invaliditetom, decu bez roditelja i decu izbeglica sa Kosova i Metohije, kao i rad nevladinih organizacija u oblasti zaštite ljudskih prava i prava manjinskih zajedница. EPS je učestvovao u finansiranju projekata „SOS dečja sela“ i udruženja za unapređenje obrazovanja romske dece „Vlaški Romi“.

Podržan je i rad Savetovalište za borbu protiv nasilja u porodici u njihovom nastojanju da se pomogne žrtvama nasilja u porodici i da se ovaj veliki društveni problem svede na najmanju meru. EPS je finansijski pomogao i Pokretu za decu „Tri plus“ u realizaciji programa osmišljenih za porodice sa troje i više dece u cilju podsticanja proširenja porodice.

EPS daje punu podršku najmlađima i njihovom bezbednom odrastanju i korporativni donator je Unicefove „Škole bez nasilja“. Kompanija podržava i program za razvoj dece u ranom detinjstvu i uključila se u kampanju „Svaki trenutak je važan“ koju sprovodi Unicef, u saradnji sa Vladom Srbije i resornim ministarstvima.

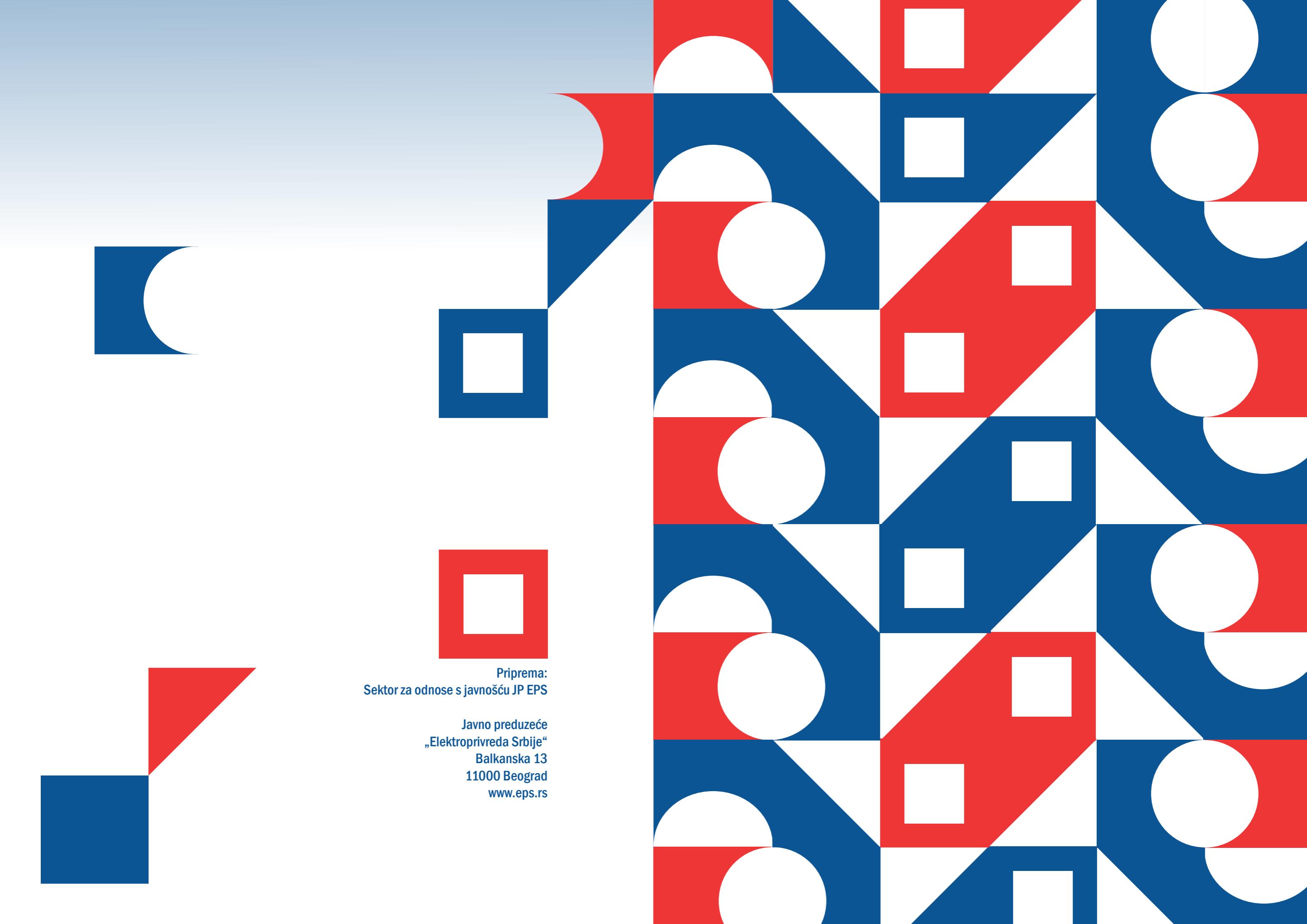

„Elektroprivreda Srbije“ podržala je rad Nacionalnog udruženja roditelja dece obolele od raka (NURDOR) kako bi se pomoglo roditeljima čija deca boluju od ove bolesti.

Uz pomoć „Elektroprivrede Srbije“ oko 150 škola nabavilo je potreban nameštaj, novu opremu i rekonstruisalo svoje objekte. Bolji uslovi za obrazovanje obezbeđeni su širom Srbije i time omogućeno da deca, kao najvredniji deo srpskog društva, imaju modernu nastavu u adekvatnom okruženju i da u korak prate vršnjake iz najrazvijenijih zemalja.

U 2021. godini kada je obeleženo 165 godina od rođenja Nikole Tesle, EPS je podržao objavlјivanje „Teslianum Almanah“, publikacije koja široj čitalačkoj publici na kreativan način približava jedinstveni, otvoreni um velikog naučnika Nikole Tesle.

Priprema:
Sektor za odnose s javnošću JP EPS

Javno preduzeće
„Elektroprivreda Srbije“
Balkanska 13
11000 Beograd
www.eps.rs

